

A-13

19w.

UROCZYSTY

ZAKOŃCZENIA ROCZNEGO BIEGU NAUK
W GIMNAZYZUM SEJNEŃSKIEM

odbędzie się dnia 18/50 Lipca 1839. roku.

NA KTORY

WŁADZE RZĄDOWE,

TUDZIEŻ

RODZICÓW I OPIEKUNÓW UCZĄCEJ SIĘ MŁODZIEŻY

DYREKTOR TEGOŻ GIMNAZYZUM

IMIENIEM CAŁEGO ZGROMADZENIA NAUCZYCIELSKIEGO

z a p r a s z a.

W SUWAŁKACH

W DRUKARNI GUBERNIALNEJ.

A-13

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU
Pedagogiki i Psychologii - Uniwersytetu w Białymstoku

FPP0037074

Stan Gimnazjum Sejneńskiego w roku szkolnym 18³⁸/₃₉.

Z opatrnej łaski Najmiłościwszego **MONARCHY** i Namiestniczego Rządu, Gimnazjum tutejsze w kończącym się roku szkolnym było już zupełnie rozwinięciem o klassach ośmiu. — W programmatach trzech lat poprzedzających, okazano, że to Gimnazjum nieocenionem jest dobrodziejstwem dla mieszkańców północnej części Augustowskiej Gubernii; jako też, że umieją oni to cenić i czuć najżywszą wdzięczność dla **TRONU**, jako najpierwszego źródła dobrodziejstwa — dla Rządu całego, jako szafarza dobrodziejstw **MONARSZYCH** — dla dostojnych Naczelników edukacyi: Jaśnie Wielmożnego Generała Lejtenanta Gołowina, który fundamenta założył; dla Jaśnie Wielmożnego Generała Lejtenanta Szypów, pod którego troskliwym, błogim zarządem, toż Gimnazjum zakresu dosięgło.

Obadwa te drogie sercom obywateli imiona, są i będą zawsze celem czci i dziękczynienia, a ozdobą publicznych uroczystości tutejszego Gimnazjum.

Szczere te uczucia obywateli, szkoła jako współczująca, z zadowolniającem upodobaniem głosi.

Wysoka Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, rozporządzeniem na rok szkolny upływający, następujące poczyniła zmiany:

I. Co do składu Nauczycielskiego:

Wykwalifikowawszy do emerytury Profesora Józefa Chrapczyńskiego, w jego miejsce, i z powodu otworzenia klasy 8. przysłać raczyła:

1. Xiędza Justynijana Strzałeckiego, z Radomskiego Gimnazjum, na Professora do nauk matematycznych.

2. Professora Augustyna Zdżarskiego, z Płockiego Gimnazjum, do Literatury starożytniej.

3. W ciągu roku, mianowała Pana Carmantrant na Nauczyciela do śpiewu kościelnego.

II. Co do nauk. Historję Rossyjską i Polską, czyli historję ojczyzną, tudzież geografję i statystykę, poleciła wykladać w języku Rossyjskim, a to przez cały ciąg roku było ściśle wykonywane.

Nadto, Professor Franciszek Zatorski, na mocy wspomnianego rozporządzenia Wysokiej Kommissyi Rządowej, od początku kwartału drugiego wykładał historję powszechną w języku Rossyjskim; a Professor Sylwester Okołów, i Nauczyciel Emeryk Rodziewicz, przy powtarzaniu kursu matematyki, wprawiali uczniów do tłumaczenia się po Rossyjsku.

Nieustająca łaska opiekuńczego Rządu, pomnażając coraz bibliotekę tutejszą, zbogaciła ją w ciągu tego roku szczególniej dziełami Rossyjskimi.

Dyrektor Gimnazjum Sejneńskiego, ma pośredni nadzór nad Szkołami Elementarnymi w Obwodach: Sejneńskim, Kalwaryjskim i Maryampolskim. W tych trzech Obwodach, uorganizowanych szkół jest dwadzieścia — liczba uczącej się w nich młodzieży dochodzi 1,500. Stan ich jest dotąd taki, jak w programmacie z roku zeszłego opisano.

We wszystkich z polecenia Rządu dawane są początki języka Rossyjskiego.

Zakończenie roku szkolnego, i porządek Uroczystego Aktu.

W dniach $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ i $\frac{1}{6}$. odbędą się examina roczne w obecności Dyrektora Gimnazjum, Inspektora, oraz całego Zgromadzenia Nauczycielskiego. Dnia 27. odbędą uczniowie spowiedź, a 28. przyjmą komunię świętą.

Dnia 30. po wysłuchaniu Mszy świętej o godzinie 8 $\frac{1}{2}$, zbiorą się uczniowie do sali szkolnej o godzinie dziesiątej — Dyrektor zagai uroczystość stosowną przemową; poczem Nauczyciel Grzegorz Wojsław, odczyta rozprawę o tłumaczeniach.

Następnie czytać będą uczniowie własne pisma, deklamować cenniejsze wyjątki w językach: Polskim, Rossyjskim, Łacińskim, Niemieckim i Francuzkim. Okazane przytém będą prace rysunkowe i próby kalligrafii.

Ukończy akt rozdanie patentów uczniom, którzy ukończyli kurs nauk w Gimnazjum. — Potém rozdane będą nagrody, listy pochwalne, i odczytaną zostanie promocya.

Po ukończeniu Aktu, udadzą się uczniowie z całym Zgromadzeniem Nauczycielskim do kościoła, dla odśpiewania Hymnu Świętego Ambrożego, na podziękowanie Bogu, że dopomógł szczęśliwie rok szkolny ukończyć. Odśpiewaną oraz będzie pieśń: *Zachowaj Boże nam Ojca ludu*, na uproszenie Boga o najdłuższe i najpomyślniejsze panowanie Najjaśniejszego MIKOŁAJA I. Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego, najmiłościwiej nam panującego — o łaski i błogosławieństwo dla całej Najjaśniejszej JEJEGO DYNASTYI — o wspieranie zamiarów i działań Namiestniczego Rządu.

Skład Zgromadzenia Nauczycielskiego, i przedmioty przez każdego Członka wykładane.

1. Dyrektor Władysław Zdanowski, Kawaler Orderu S. Stanisława klasy III. S. Włodzimierza klasy IV. i Krzyża Wojskowego Złotego— oprócz zarządu Szkołą, utrzymywał korespondencją z wszelkimi Władzami, tudzież miał nadzór nad Szkołami Elementarnymi, i one zwiedzał.
2. Inspektor Jan Zielenka, Radca Dworu, obok pełnienia właściwych obowiązków, zastępował Dyrektora w czasie jego nieobecności, a Profesorów i Nauczycieli w przypadkach ich słabości.
3. Nauczyciel Religii Xiądz Kotowski Tomasz, wykładał naukę religii i moralności w klassach I. II. i III. po godzin 3. w IV. i V. po godzin 2. w VI. VII. i VIII. po godzinie 1. ogółem na tydzień godzin 16. Prócz tego miewał nauki w dniach świątecznych i niedzielnych.
4. Professor Alexander Sawin, wykładał język Rosyjski i Literaturę w klasie V. godzin 6. w VI. godzin 5. w VII. i VIII. po godzin 4. Statystykę Państwa Rosyjskiego w klassach V. VI. VII. i VIII. po godzinie 1. Historię w klasie VI. godzinę 1. w VII. i VIII. po godzin 2. ogółem na tydzień godzin 28.
5. Professor Xiądz Justynijan Strzałecki, Arytmetykę w klasie I. godzin 5. Algebrę w klasie V. godzin 3. w VI. godzin 2. Geometrią w klasie V. godzin 2. Geometrię i Algebrę w klasie VII. godzinę 1. Geometrię analityczną w oddziale technicznym klasy VIII. godzinę 1. Fizykę w klasie VI. godzin 2. w klasie VII. godzinę 1. Sekcje koniczne w klasie VIII. godzinę 1. ogółem godzin 18.

6. Professor Augustyn Zdżarski, język Grecki w klassach VI. i VII. po godzin 4. w VIII. godzin 5. Język Łaciński w klasie VIII. godzin 4. ogółem godzin 17.
7. Professor Andrzej Konstantynowicz, język polski w klasie I. godzin 5. w II. godzin 4. w III. godzin 4. w V. godzin 2. Kalligrafię w klasie II. godzin 2. w III. godzinę 1. Logikę w klasie VIII. godzinę 1. ogółem godzin 19.
8. Professor Michał Nendzyński, język Łaciński w klassach IV. i VI. po godzin 5. w klasie VII. godzin 6. ogółem godzin 16.
9. Professor Franciszek Zatorski, Geografią w klasie I. godzin 2. w klassach II. III. i IV. po godzinie 1. Historią w klasie II. godzinę 1. w III. i IV. po godzinie 1. w V. godzin 2. w VI. i VII. po godzin 2. Statystykę w klassach V. VI. i VII. po godzinie 1. ogółem godzin 17.
10. Professor Sylwester Okołów, Buchalterią w klasie VI. godzin 2. Trygonometrię w klasie VI. godzin 2. Geometrię wykresną w klassach VII. i VIII. po godzin 2. Algebrę w klasie VII. godzin 2. Geodozyę w klasie VII. godzinę 1. Mechanikę w klasie VIII. godzin 3. Botanikę w klasie VII. godzin 2. Mineralogią w klasie VIII. godzin 2. ogółem godzin 18.
11. Nauczyciel Jan Oniśkiewicz, język Rosyjski w klasie I. godzin 5. w klassach II. i III. godzin 4. w klasie IV. godzin 5. Geografię w klassach II. III. i IV. po godzinie 1. Historię w klassach II. III. i IV. po godzinie 1. ogółem godzin 24.
12. Nauczyciel Szczepan Barański, Kalligrafię w klasie 1. godzin 4. Rysunki w klassach I. II. III. i IV. po godzin 3. w klassach V. VI. VII. i VIII. po godzinie 1. ogółem godzin 20.
13. Nauczyciel Maciej Dąbrowski, Historię Naturalną w klasie 5. godzin 2. Fizykę w klasie VI. godzin 5. Zoologią w klasie VI. godzin 2. Chemiją w klasie VII. godzin 6. w VIII. godzin 2. Technologią w klasie VIII. godzin 5. ogółem godzin 22.

14. Nauczyciel Grzegorz Wojsław, język łaciński w klasie I godzin 5. w II, III i V. po godzin 4. ogółem godzin 17.
15. Nauczyciel Alexander Langry, język polski w klasie IV. godzin 5. język francuski w klasach V. VI. i VII. tudzież język i literaturę w klasie VIII. po godzin 3. ogółem godzin 17.
16. Nauczyciel Emeryk Rodziewicz, Arytmetykę w klasie II. i III. po godzin 3. w IV. godzin 2. Geometrię w klasie II. godzinę 1. w III. i IV. po godzin 4. ogółem godzin 18.
17. Nauczyciel Franciszek Rydzewski, Prawo w klasach VI. VII. i VIII. po godzin 3. ogółem godzin 9.
18. Nauczyciel Karol Szaicki, język niemiecki w klasach II. III. IV. V. VI. VII. i VIII. po godzin 2. ogółem godzin 14.
19. Nauczyciel Karol Carmantrant, w dniach rekreacyjnych dawał uczniom naukę śpiewu kościelnego na tydzień godzin 3.

Oprócz lekcji zwyczajnych, Professor Okołów z klasą siódmą dni 7., Nauczyciel Rodziewicz z klasą czwartą dni 4. odbywali praktykę geometryczną, oraz praktyczne równoważenie, z użyciem stolika i bussoli.

Professor Okołów z klasą siódmą dzień 1. a Nauczyciel Dąbrowski z klasą piątą dni 2. odbywali ekskursje botaniczne.

Nauczyciel Dąbrowski z klasą ósmą zwiedzał miejscowe fabryki. — Tenże wykonywał z klasami szóstą, siódmą i ósmą doświadczenia fizyczne i chemiczne, w miarę funduszu na ten cel przez Wysoki Rząd wyznaczonego.

Professorowie i Nauczyciele w wydzielonych sobie ulicach doglądali sprawowania się uczniów po za szkołą, porządku w pomieszkaniach i pilności domowej.

Biblioteka zostaje pod dozorem Nauczyciela Langrego, a Muzeum pod dozorem Nauczyciela Dąbrowskiego. — Nauczyciel Langry wypełniał jeszcze czynności Sekretarza Zgromadzenia.

Uczniów do Gimnazjum w ciągu roku szkolnego zapisało się 301. z końcem roku pozostało 287.

Wiadomość i rozporządzenie dotyczące się Rodziców i Opiekunów, w zeszłorocznym programmacie umieszczone, dosłownie z dodaniem punktu 13 tu się wypisują.

1. Zapis Uczniów na rok przyszły szkolny 18 $\frac{3}{4}$ rozpocznie się z dniem 1 $\frac{5}{8}$ Września, i trwać będzie aż do dnia 1 $\frac{2}{3}$ tegoż miesiąca. W dniu 1. Października nastąpi otwarcie kursu nauk.
2. Opłata roczna w klasach Obwodowych Złt. 50. w Gimnazjalnych Złt. 200. uiszcza się w dwóch półrocznych ratach, to jest: przy zapisie z początkiem roku szkolnego, i w miesiącu Marcu.
3. Synowie Urzędników ubogich, wolni są od opłaty za klasy obwodowe, gdy złożą formalne świadectwa. Co zaś do klas gimnazjalnych, tylko uczniowie przechodzący z klasy VII. do VIII. pragnący poświęcić się zawodowi Nauczycielskiemu, po dopełnieniu warunków przepisanych są wolni od opłaty za klasę VIII. W żadnym innym przypadku uwolnienie od opłaty niema miejsca.
4. Uczeń do zapisu ma być stawiony przez rodziców lub opiekunów w przepisany mundurze, złożyć opłatę lub świadectwo od niej uwalniające; metrykę urodzenia; okazać książki z podpisem jego, na klasę właściwą przepisane, lub złożyć pieniądze na ich zakupienie jednemu z Professorów lub Nauczycieli, który sprowadzaniem książek zajmować się będzie.
5. Rodzice lub opiekunowie obowiązani są wcześniej stawić uczniów do zapisu; wszelkie opóźnienie ma być ważnemi przyczynami usprawiedliwione. Uczniowie mianowicie na nowo do szkoły przybywający, którzy podług przepisów, examina składać są obowiązani, mają być stawieni najpóźniej zaczynając od 20. do 27. Września, inaczej mogą natrafić trudności w przystąpieniu do egzaminu, w razie jakby z przyczyny natłoku, Zwierzchność szkolna postawioną była w niemożności wywołania.

6. Bez należytego dozoru, żaden uczeń w szkołach zostawać niemoże. Uczniowie klass wyższych, zaczynając od piątej włącznie, mogą być umieszczani pod dozór krewnych, lub osób poważnych, do tego uproszonych, a godnych zaufania; obowiązani wszakże będą podlegać i dozorcóm z uczniów ustanowionym. — Dla uczniów klass niższych dostateczny będzie dozór z uczniów klass wyższych, których Zwierzchność szkolna sama upoważnia.
7. Umieszczać uczniów na stancyi wolno jest u tych tylko osób, które przez Zwierzchność szkolną uznane będą za zasługujące na to zaufanie.
8. Dla ściślejszego utrzymania porządku, i zapobieżenia szkodliwym w naukach przerwom, wymieniają się święta głównejsze i czas ich trwania, przez Wysoką Radę Wychowania Publicznego zatwierdzony; i tak:
 - a. Święto Bożego Narodzenia, trwa od wigilii do 2. Stycznia.
 - b. Wielkanoc od Kwietniój Niedzieli, do Srody po Wielkiénocy włącznie.
 - c. Zielone Świątki, Poniedziałek i Wtorek.
 - d. Wakacje od 1. Sierpnia do 1. Października, licząc w to czas zapisów. Na te święta wolno jest ucznióm wyjeżdżać, ale ani wcześniej odjechać, ani później wracać niemogą, bez narażenia się na ciężką odpowiedzialność, wyjąwszy przypadki nadzwyczajne, świadectwami udowodnione.
9. Gdy często z przyczyny słabości uczniów, Zwierzchność szkolna w przykrém stawia położeniu; przeto znajduje powód obowiązać rodziców lub opiekunów, aby przy zamieszczeniu w szkołach synów lub pupillów swoich, zamawiali dla nich jednego z dwóch lekarzy miejscowych. Tak obowiązując, oświadczają, iż za wypadki choroby dla braku pomocy lekarskiej wyniknąć mogące, odpowiedzialności na się niebierze.
10. Uczeń, któryby bez opowiedzenia się Zwierzchności szkolnej wydalit się ze szkoły, wracając powtórnie, napotka wielkie trudności, niżeli będzie przyjętym.
11. Rodzice i opiekunowie, dla dobra własnych dzieci lub pupillów, najlepiej uczynią, jeżeli tak przezornie potrzeby ich zaopatrzą, aby w przeciągu roku na niczém niezbywało — aby dla braku obuwia lub odzieży, nie-

- byli zmuszeni lekcyj opuszczać, lub dla niedostatku materyałów pismiennych, zadość powinności nieuczynić; bo ztąd wynika wielki dla nauk uszczerbek.
12. Podaje się do wiadomości rodziców i opiekunów, iż Jaśnie Oświecony Xiążę Namiestnik Królewski, zakomunikował Kommissyi Rządowej, a Kommissya Rządowa Gimnazyom, Najwyższą Jego CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI Decyzją, mocą której, corocznie kolejno wysyłano będzie do Instytutu Petersburskiego „Kommunikacyj Lądowych i Wodnych“ po 12. młodzieńców z Królestwa, za opłatą od każdego po 1,200. rubli assygnacyjnych rocznie. A gdy ci uczniowie wyjdą z Instytutu, odsyłani będą do służby w Królestwie, z prerogatywami służącemu ucznióm Cesarstwa. — Pragnący z tego dobrodziejstwa korzystać, dokładną informacją powziąć mogą u Dyrektora Gimnazyum.
 13. Nadmieniam się również, iż NAJJAŚNIEJSZY PAN, na przedstawienie Jaśnie Oświeconego Xięcia Namiestnika Królewskiego, raczył najlaskawiej zezwolić, aby młodzi ze szlachty polskiej, przyjmowani byli jako ochotnicy do Wojska Rossyjskiego, konsystującego w Królestwie, a mianowicie:
 - a. Ci, którzy pobierali nauki w tutejszych Gimnazyach, i otrzymali z ukończenia kursów chlubne świadectwa.
 - b. Ci, którzy ukończyli nauki w Uniwersytetach lub Gimnazyach Cesarstwa, albo też w innych szkołach, mających też same przywileje, i otrzymali podobnie pochwalne świadectwa pod względem tak nauk, jako i postępowania.
- Obszerniejszą o tém wiadomość, można powziąć u Dyrektora Gimnazyum.

LISTA

Uczniów Gimnazjum Sejneńskiego, którzy w bieżącym roku szkolnym 18³⁸/₃₉ wzorowem sprawowaniem się, i pilnością w naukach, zasłużyli na nagrody w książkach, lub listy pochwalne.

K L A S S A I.

Zasłużyli na nagrody:

1. Bar Adam.
2. Wejgeldt Gustaw.
3. Zabielski Cyprian.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Bielewicz Wincenty.
2. Brondzo Maciej.
3. Kotowicz Ludwik.
4. Proniewicz Jan.
5. Przybylski Bolesław.
6. Targoński Bolesław.
7. Walentynowicz Ludwik.
8. Wyrwicz Józef.
9. Szulc Alexander.

K L A S S A II.

Zasłużyli na nagrody:

1. Chomiczewski Konstanty.
2. Kraszewski Konstanty.
3. Sawicki Jakób.
4. Sokołowski Adolf.
5. Sokołowski Maxymilian.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Kowalewski Marcin.
2. Mickiewicz Władysław.
3. Michałowski Alexander.
4. Mystkowski Julian.
5. Olechnowicz Justyn.
6. Pauza Jerzy.
7. Rasimowicz Antoni.
8. Sakowicz Karol.
9. Wojzbun Edward.
10. Zielonka Ignacy.
11. Znatowicz Eugeniusz.

K L A S S A III.

Zasłużyli na nagrody:

1. Konstantynowicz Alexander.
2. Czapowicz Maciej.
3. Wołagiewicz Hippolit.
4. Rugiewicz Franciszek.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Bakinowski Ildefons.
2. Edukiewicz Mateusz.
3. Konstantynowicz Klemens.
4. Konstantynowicz Władysław.
5. Pujdak Marcin.
6. Tomaszewski Onufry.
7. Zaganiiewicz Józef.
8. Żyżniewski Jan.

K L A S S A IV.

Zasłużyli na nagrody:

1. Zawadzki Józef.

2. Wejksznier Kazimierz.
3. Appel Juliusz.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Mieszkowski Józef.
2. Proniewicz Onufry.
3. Stankiewicz Józef.
4. Wierzbicki Romuald.
5. Zubrzycki Jan.

K L A S S A V.

Zasłużył na nagrodę:

1. Tomaszewski Julian.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Katyll Wincenty.
2. Miszkiel Maciej.
3. Sadowski Dominik.
4. Sękowski Tomasz.
5. Smólski Stanisław.

K L A S S A VI.

z Wydziału filologicznego zasłużył na nagrodę

1. Brzozowski Karól.

Zasłużył na list pochwalny

1. Kotowski Roman.

z Wydziału technicznego zasłużył na nagrodę

1. Dylewski Konstanty.

Na list pochwalny

1. Daysztettyn Kwiryn.

K L A S S A VII.

z Wydziału filologicznego zasłużyli na nagrody:

1. Łopuski Franciszek.
2. Szulc Oskar.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Znatowicz Artur.
2. Znatowicz Edmund.

z Wydziału technicznego zasłużył na nagrodę

1. Łopuski Ludwik.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Swierżbiński Romuald.
2. Swierżbiński Marek.
3. Worytko Juliusz.
4. Tryniszewski Alexander.

K L A S S A VIII.

z Wydziału filologicznego otrzymuje nagrodę

1. Alexandrowicz Michał.

List pochwalny

1. Staniszewski Walery.

z Wydziału technicznego otrzymali już nagrody:

1. Pawłowski Ludwik.
2. Alexandrowicz Jerzy.

Z uczniów otrzymujących nagrody, zapisani zostali
do Księgi Złotój:

- z K l a s s y I. Bar Adam.
z K l a s s y II. Chomiczewski Konstanty.
z K l a s s y III. Konstantynowicz Alexander.
— Czapowicz Maciej.
z K l a s s y IV. Zawadzki Józef.
— Wejksznier Kazimierz.
z K l a s s y V. Tomaszewski Julian.
z K l a s s y VI. Wydz: Fil: Brzozowski Karól.
z K l a s s y VII. Wydz: Fil: Łopuski Franciszek.
— — Szulc Oskar.
— — Wydz: Tech: Łopuski Ludwik.
z K l a s s y VIII. Wydz: Tech: Pawłowski Ludwik.
— — Alexandrowicz Jerzy.

A-13